

Sommerbesøg

For få dage siden kulminerede sommerens begivenheder på Ærø med et særdeles vellykket besøg af Kong Frederik X og Dronning Mary. De ankom til Marstal over middag og nåede på ganske få timer vidt omkring på øen, inden de gled stille ud af Ærøskøbing Havn om aftenen. Det blev en fantastisk festlig og dejlig dag!

Mange har sikkert spurgt sig selv: hvorfor vælger Kongeparret mon at besøge Ærø på deres allerførste sommertogt i Danmark? Det er ikke lige til at sige, men måske gemmer der sig en slags tradition, idet Dronning Margrethe II og Prins Henrik også besøgte Ærø på deres første sommertogt i 1972. Men det kan også være, at sammenhængen er en ganske anden.

I begyndelsen af juli fik jeg en henvendelse fra en fjern slægtning i USA. Jeg kendte ham ikke, men vi fandt ud af, at vores morfædre var fætre. Hans morfar voksede op i Leby. Min morfar havde sin opvækst i Ommel, men deres fædre var i begge tilfælde smedemestre. Hans morfar valgte i 1937 at udvandre til USA sammen med sin kone – i øvrigt i lighed med fem søskende. Min morfar blev i Ommel, og efterhånden forsvandt kontakten. Familierne fik hver deres historie, og først i sommer vendte et barnebarn tilbage til Danmark for at se, hvor hans bedsteforældre kom fra.

Jeff, som han hedder, fortalte mangt og meget om sin familie, som nu er spredt i USA, men det mest interessante var hans forklaring på, hvorfor hans bedsteforældre aldrig besøgte deres gamle hjemland: De havde muligheden, men de turde simpelthen ikke. Jeffs mormor havde som gammel kone fortalt ham, at havde de taget turen hjem til Danmark, var det ikke sikkert, at de kunne komme tilbage til Amerika. Den bemærkning kan jo godt tyde på, at udvandringen kun var en halv succes. Det gamle land og den lille ø havde i hvert fald stadig en stor tiltrækningskraft.

Hvad har det med så med Kongeparrets nylige besøg at gøre? Måske en hel del.

Som bekendt stammer Kong Frederik X i lige linie fra den ærøske hertug Hans den Yngre (1545-1622). Hans den Yngre fik opført flere hovedgårde på øen, og Søbygaard står der stadig. Som lillebror til Kong Frederik II blev han ikke selv konge, men hans direkte forbindelse til den oldenborgske kongefamilie sikrede hans fjerne efterslægt positionen som Danmarks nye Glücksborgske kongeslægt, da Christian IX i 1863 overtog tronen efter Frederik VII, der døde barnløs.

Den nye konge, Christian IX, var til gengæld ikke barnløs, og hans børn blev placeret i alle Europas fyrstehuse. To døtre blev henholdsvis kejserinde af Rusland og dronning af England. To sønner blev konger af Grækenland og Norge, og den ældste søn blev naturligvis Danmarks konge. Christian IX blev kaldt Europas svigerfar, men familien stammede jo egentlig fra Ærø, som havde været en vigtig del af forfaderen Hans den Yngres hertugdømme, om end dette også bestod af Als, Sundeved og nogle områder i Holsten. Det skal da lige nævnes.

Vi har aldrig hørt noget om, at den engelske, den græske eller den norske kongefamilie har besøgt Ærø. Måske har de holdt sig væk af samme årsag som Jeffs bedsteforældre. De ville få svært ved at tage tilbage til deres nye hjemlande!

Men den danske kongefamilie er jo blevet i hjemlandet og har derfor med stor fornøjelse besøgt Ærø ved mange lejligheder.

Ved det seneste besøg blev det flere gange bemærket, at Kongeparret virkede afslappet og tilsyneladende følte sig hjemme. Det siger sig selv. Kongen var jo tilbage ved rødderne og fik også besøgt sin forfars gamle hovedgård Søbygaard. Han kunne da kun føle sig hjemme, for det var jo i grunden det, han var!